

Stk. 2. Undersøgelseskommissionen kan få til opgave at undersøge og klarlægge et faktisk be-
givenessforløb.

Stk. 3. Undersøgelseskommissionen kan end-
videre få til opgave at komme med forslag til så-
danne ændringer af love, administrative bestem-
melser eller administrativ praksis, som undersø-
gelsen kan begrunde.

Stk. 4. Undersøgelseskommissionen kan i øv-
rigt få til opgave at foretage retlige vurderinger
til belysning af, hvorvidt der foreligger grundlag
for at søge embedsmænd draget til ansvar.

Stk. 5. Er et medlem af undersøgelseskommis-
sionen dommer, foretager undersøgelseskom-
missionen alene retlige vurderinger som nævnt i
stk. 4 i det omfang, dommeren ikke finder det
retssikkerhedsmæssigt betænkeligt."

Som det fremgår af § 4, stk. 2, kan en undersø-
gelseskommission anmodes om at undersøge og
klarlægge et faktisk be-
givenessforløb.

Det er ikke i bemærkningerne til bestemmelse-
n angivet, hvad formålet med en sådan faktisk
undersøgelse er. Hovedformålet med en faktum-
undersøgelse kan dog udledes af de øvrige be-
stemmelser i lovforslagets § 4 sammenholdt
med bemærkningerne hertil:

1) Formålet kan for det første være at tilveje-
bringe det faktiske grundlag for, at vedkommen-
de myndighed kan tage stilling til spørgsmålet
om straf- eller disciplinæransvar for de berørte
embedsmænd.

I bemærkningerne til lovforslagets § 4, stk. 1,
er det således anført, at formålet med en under-
søgelseskommissions virksomhed - og dermed
med den faktuelle undersøgelse - navnlig vil
være at tilvejebringe et materiale, som kan danne
grundlag for vedkommende myndigheds afgø-
relse af, om sagen skal fremmes, navnlig ved at
der rejses tiltale eller disciplinærsag indledes.

I overensstemmelse hermed er det i lovforsla-
gets § 4, stk. 4, fastsat, at en undersøgelseskom-
mission kan få til opgave at foretage retlige vur-
deringer til belysning af, hvorvidt der foreligger
grundlag for at søge embedsmænd draget til an-
svar.

2) Klarlæggelsen af et faktum kan også have
til formål at belyse spørgsmålet om, hvorvidt en
minister skal drages politisk til ansvar eller sø-
ges draget retligt til ansvar ved Rigsretten. Dette
gælder, selv om en undersøgelseskommission
efter lovforslaget ikke kan få til opgave at udtale
sig om spørgsmålet om ministerens retlige an-

svar, jf. herved bemærkningerne til lovforslagets
§ 4, stk. 4.

Det anførte skal ses i sammenhæng med, at der
i betænkningen om undersøgelsesorganer (kapi-
tel 4) er redegjort for, i hvilket omfang et parla-
mentarisk organ (Udvalget for Forretningsorde-
nen) selv bør undersøge og klarlægge det fakti-
ske be-
givenessforløb vedrørende ministres for-
hold, eller om en sådan undersøgelse bør foreta-
ges af andre organer. Herom anføres bl.a. (side
176):

"På den anførte baggrund er det sammenfat-
tende udvalgets opfattelse, at klarlæggelse af et
begivenessforløb i den statslige forvaltning
med henblik på, at et parlamentarisk organ kan
tage stilling til spørgsmålet om ministeransvar,
som udgangspunkt bør foretages af et undersø-
gelsesorgan, der ikke består af folketingsmed-
lemmer. Et sådant organ kunne f.eks. være en
undersøgelseskommission som foreslået i kapi-
tel 2" (fremhævet her).

3) Undersøgelseskommissionens opgave kan
endelig være at klarlægge faktum til belysning
af, om der er grundlag for at foreslå ændringer af
love, administrative bestemmelser eller admini-
strativ praksis, jf. lovforslagets § 4, stk. 3.

4.1.2. *Vurdering.*

Udvides anvendelsesområdet for lovforslaget
som angivet i pkt. 3.2. ovenfor, er spørgsmålet,
om der er andre formål end de i pkt. 4.1.1. angiv-
ne, som en faktumundersøgelse skal kunne tjene.
Herom kan anføres følgende:

Som nævnt i pkt. 3.2. bør en undersøgelses-
kommission som altovervejende hovedregel kun
benyttes i tilfælde, hvor regeringen og/eller Fol-
ketinget har behov for at få belyst nogle forhold,
som har betydning for de opgaver, som regerin-
gen og/eller Folketinget udfører.

I overensstemmelse hermed bør en undersø-
gelseskommission normalt alene nedsættes, hvis
det er relevant for regeringens og/eller Folketin-
gets arbejde. En undersøgelseskommission bør
f.eks. ikke nedsættes, hvis formålet er at tilveje-
bringe grundlaget for, at der efterfølgende kan
tages stilling til spørgsmålet om, hvorvidt der
skal gøres et ansættelsesretligt ansvar gældende
over for medarbejdere i private virksomheder.
En stillingtagen til dette spørgsmål falder uden
for de opgaver, som regeringen og Folketinget
beskæftiger sig med.